

Súd: Okresný súd Považská Bystrica
Spisová značka: 7C/126/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3713203816
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Jankovský
ECLI: ECLI:SK:OSPB:2015:3713203816.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Považská Bystrica, sudca JUDr. Róbert Jankovský, v právnej veci navrhovateľa: CD Consulting, s.r.o. so sídlom Nagano Office Center, K červenému dvoru 3269/25a, Praha 3, Česká republika, právne zastúpeného Fridrich Paľko, s.r.o. so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: P. O., A.. XX.XX.XXXX, W. J. XX/XX, D. H., v konaní o zaplatenie 387 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a**.

Odporcovi súd náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom na uplatnenie pohľadávky podanom na tlačive A sa navrhovateľ domáhal, aby súd zaviazal odporcu zaplatiť sumu 387 Eur spolu so zmenkovým úrokom vo výške 0,25 % denne zo sumy 387 Eur od 20.05.2010 do zaplatenia a úrokom z omeškania vo výške 6% ročne zo sumy 387 Eur od 03.08.2010 do zaplatenia a zmenkovú odmenu 1/3 % zmenkovej sumy, teda 1,29 Eur. Uviedol, že ako indosatár je nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavil odporca dňa 17.12.2009 na zmenkovú sumu 387 Eur, pričom odporca sa zaviazal aj k úhrade zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne z tejto sumy od 20.05.2010. Indosant predložil odporcovi zmenku k zaplateniu, pričom vystaviteľ doposiaľ nezaplatil žiadnu sumu, a preto navrhovateľ žiada, aby súd v zmysle čl. 7 Nariadenia európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 zaviazal odporcu k tejto povinnosti rozsudkom.

Navrhovateľ bol tlačivom B vyzvaný, aby v lehote 10 dní odo dňa doručenia formulára zaslal súdu zmluvu o úvere vzťahujúcu sa k predloženej zmenke spolu so všeobecnými obchodnými podmienkami. Navrhovateľ písomným podaním zo dňa 12.07.2013 súdu oznámil, že neostáva z jeho strany čo doplniť a opraviť, nakoľko poskytol dostatočne jasné a primerané informácie o uplatnenej pohľadávke, ktorá je založená na zmenkových nárokoch vyplývajúcich z platnej zmenky a predložil súdu originál zmenky. Uviedol, že v konaní uplatňuje majetkové práva zo zmenky a nie z pohľadávky.

Odporcovi bolo zaslané tlačivo C na odpoveď. Odporcovi bolo tlačivo C doručené do vlastných rúk dňa 18.07.2013. Odporca sa k návrhu nevyjadril a odpoveď na tlačivo C súdu nezaslal.

Vo veci Okresný súd Považská Bystrica rozhodol rozsudkom č.k. 7C/126/2013-48 zo dňa 17.09.2013, ktorým návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietol. Krajský súd v Trenčíne na odvolanie navrhovateľa uznesením č.k. 19Co/839/2013-60 zo dňa 15.05.2014 rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení Krajský súd uviedol, že v ďalšom konaní je súd prvého stupňa oprávnený vykonať dôkazy k okolnostiam kauzy zmenky, z ktorej navrhovateľ uplatňuje právo, a to v zásade všetky, ktoré bude nevyhnutne potrebovať na spravodlivé rozhodnutie vo veci (skúmanie

úverovej zmluvy a obchodných podmienok nie je vylúčené). Toto dokazovanie však musí vykonať spôsobom zaručujúcim účastníkom právo na vyjadrenie k dôkazom, v čom okresný súd v prvostupňovom konaní pochybil, keď dôkazy nenavrhnuté žiadnym z účastníkov vykonal ex offa a s týmito účastníkmi neoboznámil, účastníci teda nemali možnosť vyjadriť sa k nim. Pokiaľ sa bude jednať o dôkazy, ku ktorých vykonaniu pristúpi okresný súd bez návrhu účastníkov, musí účastníkov pred rozhodnutím vo veci oboznámiť, k akým rozhodujúcim skutočnostiam mieni dokazovanie vykonať a aké dôkazy mieni oboznámiť. Listinné dôkazy je povinný súčasne účastníkom zaslať a následne musí účastníkom umožniť vyjadriť sa k takémuto oboznámeniu a dôkazom. Ak z vykonaného dokazovania súd prvého stupňa zistí, že zmenka má pôvod v spotrebiteľskom vzťahu, vykoná ďalšie skutkové zistenia, potrebné k otázkam platnosti zmluvy, na základe ktorej zmenka vznikla (kauzy zmenky). Pri právnom posúdení týchto zistení sa bude riadiť právnymi závermi krajského súdu o dopade prípadnej neplatnosti kauzy zmenky na uplatnené plnenia zo zmenky.

Súd dňa 13.03.2015 oznámil účastníkom, že mieni vykonať dokazovanie k okolnostiam kauzy zmenky a za týmto účelom pristúpil k vykonaniu dôkazov bez návrhu účastníkov a pripojil zo spisu Stáleho rozhodcovského súdu sp.zn. SR 11601/10 listinné dôkazy, a to Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX a Všeobecné podmienky poskytnutia úveru. Zároveň súd zaslal účastníkom uvedené listinné dôkazy a umožnil im vyjadriť sa k nim.

Dňa 30.03.2015 bolo súdu doručené vyjadrenie navrhovateľa, v ktorom uviedol, že súd má postupovať podľa procesných pravidiel Nariadenia č. 861/2007 a neaplikovať prednostne vnútroštátne právo. Poukázal na skutočnosť, že žiaden z účastníkov dokazovanie úverovou zmluvou nenavrhol. V zmysle § 120 O.s.p. dokazovanie v sporovom konaní je ovládané prejednacou zásadou, čo znamená, že súd vychádza len zo skutočností tvrdených účastníkmi a vykonáva len dôkazy, ktoré účastníci navrhli. Zároveň uviedol, že predmetom konania je výlučne zmenka a nie iný záväzkový vzťah. Zmenka je samostatným abstraktným záväzkom, neakcesorickej povahy. Nie je možné ju spájať, či podmieňovať inými okolnosťami, než sú na zmenke uvedené. Zákon dáva možnosť dlžníkovi podať námietku proti majiteľovi, dlžník musí preukázať, že išlo pôvodne o blankozmenku, ktorá mala byť vyplnená inak, a teda musia preukázať obsah vyplňovacieho práva, ako aj to, že blankozmenka bola vyplnená v rozpore s vyplňovacím právom. V danej veci bola navyše zmenka prevedená na iného majiteľa, preto dlžník musí preukázať, že nový majiteľ bol pri nadobúdaní zmenky v zlej viere alebo že sa prevínil aspoň hrubou nebanalivosťou. Posudzovanie základného vzťahu by malo význam len vtedy, keby odporca ako spotrebiteľ vzniesol voči majiteľovi námietky, že k indosácii došlo na jeho škodu alebo ak by podal relevantné kauzálne námietky týkajúce sa úverovej zmluvy, prípadne zmenky. Skutočnosť, že zmenková suma vyplnená do zmenky presahoval maximálnu zmenkovú sumu upravenú v § 4 ods.6 zákona č. 258/2001 Z.z. v dôsledku čoho bola vyplnená v rozpore so zákonom, mohla mať za následok len vznik práva na náhradu škody, avšak nemohla spôsobiť absolútnu neplatnosť zmenky. Poukázal na skutočnosť, že záväzky zo zmenky, aj keď vznikli z konkrétnych zmluvných záväzkov, sú záväzkami samostatnými. Nie je preto možné súhlasiť s názorom okresného súdu, že sú závislé na úverovom vzťahu. Súd je preto oprávnený skúmať len to, či zmenka obsahuje všetky náležitosti, ktoré sa musia pre jej platnosť zo zákona povinne do nej uviesť, nie však podmienky jej vystavenia a ani jej neprípustnosť.

Odporca sa k listinným dôkazom nevyjadril.

Dňa 15.04.2015 v zmysle ust. § 156 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku súd verejne vyhlásil rozsudok. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku boli oznámené na úradnej tabuli súdu v zákonnej lehote (dňa 30.03.2015).

V právnej veci súd v zmysle čl. 5 bodu 1 Nariadenia európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 konal bez nariadenia ústneho pojednávania a vykonal dokazovanie oboznámením návrhu, zmenky, listín pripojených zo spisu Stáleho rozhodcovského súdu sp.zn. SR 11601/10, a to Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX a Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, uznesenia Krajského súdu v Trenčíne č.k. 16Ncb/99/2013-26 zo dňa 06.06.2013 a zistil nasledovné:

Odporca uzatvoril dňa 17.12.2009 s právnym predchodcom navrhovateľa - spoločnosťou Pohotovosť, s.r.o. zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX, na základe ktorej spoločnosť Pohotovosť, s.r.o. poskytla odporcovi ako fyzickej osobe úver vo výške 200 Eur, ktorý sa odporca zaviazal spolu s poplatkom vo výške 196 Eur vrátiť v 12 mesačných splátkach po 33 Eur mesačne počnúc dňom 15.01.2010.

Súčasťou zmluvy boli aj Všeobecné podmienky poskytnutia úveru (ďalej len „VPPÚ“) vyhotovené ako formulár. Podľa čl. 17 VPPÚ na zabezpečenie peňažného záväzku dlžníka ako vystaviteľa zmenky vyplývajúceho z tejto úverovej zmluvy voči veriteľovi ako remitentovi, vystavil vystaviteľ zmenku, v ktorej nie sú vyplnené zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy. Zmluvné strany sa dohodli, že zmenkovú sumu vyplní na zmenke remitent najskôr v deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stane celý dlh splatný okamžite, t.j. keď dlžník neuhradí včas štyri po sebe idúce splátky, prípadne uhradí len časti splátok, alebo neuhradí včas poslednú splátku, alebo časť poslednej splátky. Zmenková suma bude pozostávať zo sumy všetkých peňažných nárokov veriteľa voči dlžníkovi, ktoré veriteľovi vzniknú ku dňu vyplnenia zmenky. Dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy vyplní na zmenke remitent tak, že ním bude deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stal splatný celý dlh.

V zmysle daných Všeobecných obchodných podmienok bola vystavená dňa 17.12.2009 neúplná zmenka (blankozmenka), kde spoločnosť Pohotovosť, s.r.o. vystupovala ako remitent a odporca ako vystaviteľ. Zmenka bola vystavená s doložkou „bez protestu“ s lehotou splatnosti „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Vzhľadom na skutočnosť, že odporca úver nesplácal riadne a včas, čím sa stal dlh v zmysle dohodnutých podmienok splatný, vyplnila spoločnosť Pohotovosť, s.r.o. zmenku odporcu v zmysle dohody o vyplnení zmenky na sumu 387 Eur s dátumom začiatku úročenia zmenkovým úrokom vo výške 0,25% denne od 20.05.2010. Pôvodný majiteľ zmenky, spoločnosť Pohotovosť, s.r.o. následne indosovala zmenku na navrhovateľa.

Podľa čl. 2 Nariadenia Európskeho parlamentu Rady (ES) č. 861/2007 z 11. júla 2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej len „Nariadenie“) toto nariadenie sa uplatňuje v občianskych a obchodných veciach pri cezhraničných sporoch bez ohľadu na povahu súdu alebo tribunálu, v ktorých hodnota pohľadávky v čase doručenia tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky príslušnému súdu alebo tribunálu nepresahuje 2000 EUR bez akýchkoľvek úrokov, výdavkov a nákladov. Neuplatňuje sa najmä na daňové, colné ani správne veci ani na zodpovednosť štátu za konanie alebo nečinnosť pri výkone štátnej moci ("acta jure imperii").

Podľa čl. 3 bodu 1 Nariadenia na účely tohto nariadenia je cezhraničným sporom taký spor, v ktorom má aspoň jedna zo strán bydlisko alebo obvyklý pobyt v členskom štáte inom ako v členskom štáte súdu alebo tribunálu konajúceho vo veci.

Podľa čl. 5 bodu 1 Nariadenia európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu je písomné. Súd alebo tribunál nariadi ústne pojednávanie, ak to považuje za potrebné alebo ak o to požiadá niektorá zo strán.

Podľa čl. 19 Nariadenia pokiaľ toto nariadenie neustanovuje inak, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa riadi procesným právom členského štátu, v ktorom sa vedie konanie.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka platného v čase uzavretia zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlíšné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3, 4 Občianskeho zákonníka Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. (4) Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods.4 písm. i), k), o) Občianskeho zákonníka Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve, k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku, o) ktoré oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi.

Podľa § 53 ods.5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Z činnosti súdu je známe, že pôvodný majiteľ zmenky Pohotovosť s.r.o. vykonáva svoju podnikateľskú činnosť prostredníctvom poskytovania spotrebiteľských úverov v značnom rozsahu na území celej SR. Súd potom v danom prípade mal za to, že zmenka slúži ako zabezpečovací právny prostriedok zo spotrebiteľského vzťahu, pričom v rozsudku Európskeho súdneho dvora sp.zn. C - 419/2011 zo 14. 03. 2013 (Česká sporiteľňa a.s. proti Geraldovi Feichterovi) samotný Európsky súdny dvor v konaní pri uplatnení práva zo zmenky z úradnej moci skúmal postavenie odporcu ako spotrebiteľa. Podľa záverov tohto rozhodnutia napriek tomu, že v danom prípade sa jedná o vzťah uplatnený na základe zmenky ako abstraktného cenného papiera, je povinnosťou súdu skúmať postavenie odporcu ako spotrebiteľa.

Najdôležitejším kritériom na posúdenie, či v danom prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu alebo nie, je kritérium zmluvných strán a ich podnikateľskej činnosti, teda skutočnosť, že zmluvnými stranami sú dodávateľ a osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, pričom spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ a spotrebiteľ nemá možnosť tieto zmluvné podmienky individuálne ovplyvniť. Zo zmluvy o úvere mal súd za preukázané, že právny predchodca navrhovateľa, spoločnosť Pohotovosť, s.r.o. poskytla odporcovi pri podpise zmluvy úver, ktorý sa odporca zaviazal vrátiť podľa dojednaných podmienok. Je nepochybné, že spoločnosť Pohotovosť, s.r.o. pri uzatváraní a plnení zmluvy konala v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a odporca nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Ich vzťah je vzťahom dodávateľa a spotrebiteľa podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka a treba naň aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách. Zmluva o úvere bola odporcovi predložená už vo vopred, dodávateľom pripravenom, predtlačenom formulári, teda bez možnosti odporcu, akokoľvek zasiahnuť do podmienok poskytnutia úveru. Súd tak má za to, že posudzovaná zmluva o úvere spadá do kategórie spotrebiteľských zmlúv v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Bod 20 VPPÚ síce obsahuje klauzulu, „že na všetky právne vzťahy založené zmluvou o úvere sa použijú ustanovenia Obchodného zákonníka“ v zmysle § 262 ods. 1 Obchodného zákonníka, avšak súd má za to, že táto klauzula obchádza ustanovenia § 52 ods. 2, § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka o nemožnosti odchýliť sa v neprospech spotrebiteľa od výhodnejšej úpravy spotrebiteľských zmlúv v Občianskom zákonníku, a je preto ex lege neplatná.

Ďalej bolo potrebné sa vysporiadať s otázkou, či predmetnú spotrebiteľskú zmluvu možno podriať režimu zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Danú spotrebiteľskú zmluvu nemožno podriať režimu zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, pretože úver bol odporcovi poskytnutý v sume 199,16 eur, a v zmysle § 1 ods. 2 písm. e/ zákona č. 258/2001 Z.z. sa tento zákon nevzťahuje na zmluvy o poskytnutí úveru do 200 eur.

Vzhľadom na uvedené súd ustálil, že medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom zo zmluvy o úvere zo dňa 9.12.2008 vznikol spotrebiteľsko-zmluvný vzťah v zmysle zákonných ustanovení Občianskeho zákonníka a ustanovení zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

Následne súd vyhodnotil dohodu o vyplnení zmenky v bode 17 VPPÚ ako neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 53 ods. 4 písm. k/, o/ Občianskeho zákonníka, ktorá stavia spotrebiteľa do výrazne nevýhodného postavenia a sleduje cieľ obísť právne predpisy týkajúce sa ochrany spotrebiteľa. Podľa tohto dojednania dlžník vystaví zmenku, v ktorej nie je vyplnená zmenková suma a dátum začiatku

úročenia zmenkovej sumy, pričom chýbajúce údaje môže vyplniť veriteľ ako remitent. Zmenkovú sumu vyplní veriteľ v rozsahu všetkých peňažných nárokov voči dlžníkovi, ktoré podľa uváženia veriteľa vzniknú ku dňu vyplnenia zmenky. Uzavretím dohody o vyplnení zmenky veriteľ dostáva do rúk oprávnenie rozhodnúť o tom, že ním požadované plnenie je v súlade so zmluvou, čo je neprijateľnou zmluvnou podmienkou podľa § 53 ods. 4 písm. o/ Občianskeho zákonníka. Pokiaľ ide o zmenkový úrok 0,25% denne z dlžnej sumy, t.j. 91,25 % ročne, je zrejmé, že tento si veriteľ „pripravil“ v zmenke, ktorú odporca podpísal pri uzavretí zmluvy a nemá právny základ, keďže v bode 6 VPPÚ zmluvy si zmluvné strany pre prípad omeškania dlžníka - odporcu s plnením dlhu dojednali len úrok z omeškania vo výške určenej podľa § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka. Súd pritom poukazuje i na skutočnosť, že podľa § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka, účinného v čase uzavretia zmluvy, ak je dlžník v omeškani so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti, je povinný platiť z nezaplatennej sumy úroky z omeškania dohodnuté v zmluve. Ak úroky z omeškania neboli dohodnuté, dlžník je povinný platiť úroky z omeškania podľa predpisov občianskeho práva. Ak záväzok vznikol zo spotrebiteľskej zmluvy a dlžníkom je spotrebiteľ, možno dohodnúť úroky z omeškania najviac do výšky ustanovenej podľa predpisov občianskeho práva (t.j. § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z.). Vzhľadom na výšku úrokov z omeškania (91,25% ročne) ide nepochybne o neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle § 53 ods. 4 písm. k/ Občianskeho zákonníka. Navrhovateľ, resp.jeho právny predchodca preto evidentne chcel dohodou o vyplnení zmenky a vyplnením zmenky úrokom v danej neprijateľnej výške obísť zákonné ustanovenia na ochranu spotrebiteľa, a tým doceliť vymoženie tejto sankcie za každú cenu. Za situácie, keď ide o spotrebiteľský vzťah, zmluvné dojednanie o vyplnení zmenky mení tento zmluvný vzťah na vzťah zo zmenky, ktorý nie je zásadne kauzálny a nepožíva žiadnu ochranu spotrebiteľa. Zároveň je zrejmé, že právny predchodca navrhovateľa ako dodávateľ mal znenie dohody o vyplnení zmenky vopred pripravené vo všeobecných zmluvných podmienkach, ktorých obsah odporca nemohol pred uzavretím zmluvy ovplyvniť a ktoré používa navrhovateľ, resp. jeho právny predchodca vo všetkých prípadoch. Z uvedených dôvodov súd musel dohodu o vyplnení zmenky vyhodnotiť ako neprijateľnú, a tým neplatnú zmluvnú podmienku podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, resp. ako neplatné dojednanie v zmysle § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Posledná právna úprava v § 5a zákona o ochrane spotrebiteľa č. 250/2007 Z.z. dokonca zmenku na zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy úplne zakazuje.

S otázkou či ide o nárok navrhovateľa uplatňovaný zo zmenky alebo nárok z tzv. kauzy, v ktorej mala zmenka len zabezpečovací charakter sa vysporiadal v danej veci aj Krajský súd Trenčín, ktorý v uznesení č.k. 16Ncb/99/2013-26 zo dňa 06.06.2013 ustálil, že na konanie vo veci je príslušný okresný súd. Poukázal na to, že je túto kolíziu potrebné riešiť v súlade s princípom zvýšenej ochrany spotrebiteľa. Rovnako tak je súd viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, ktorý v uznesení č.k. 19Co/839/2013-60 zo dňa 15.05.2014 uviedol, že „v ďalšom konaní nie je vykonanie dôkazov úverovou zmluvou a jej všeobecnými obchodnými podmienkami, prípadne aj inými dôkaznými prostriedkami vylúčené.... dokazovanie k otázkam zmenkovej zmluvy - kauzy zmenky je tak z hľadiska jeho dôvodu prípustné. V ďalšom konaní je súd prvého stupňa oprávnený vykonať dôkazy k okolnostiam kauzy zmenky, z ktorej navrhovateľ uplatňuje právo, a to v zásade všetky, ktoré bude nevyhnutne potrebovať na spravodlivé rozhodnutie vo veci....ak z vykonaného dokazovania súd prvého stupňa zistí, že zmenka má pôvod v spotrebiteľskom vzťahu, vykoná ďalšie skutkové zistenia potrebné k otázkam platnosti zmluvy, na základe ktorej zmenka vznikla (kauzy zmenky). Pri právnom posúdení týchto zistení sa bude riadiť vyššie uvedenými právnymi závermi o dopade prípadnej neplatnosti kauzy zmenky na uplatnené plnenia zo zmenky.“ V citovanom uznesení sa krajský súd vyčerpávajúco vysporiadal aj so všetkými ostatnými opakovane uplatňovanými námietkami navrhovateľa, ktoré uvádza vo svojom vyjadrení zo dňa 26.3.2015, súdu doručené dňa 30.3.2015, kde odvolací súd vyslovil, že súd je oprávnený vykonávať ďalšie dokazovanie (aj keď to účastníci nenavrhl) za účelom odstránenia pochybností vyplývajúcich priamo z najvýznamnejšieho dôkazu predloženého navrhovateľom, teda zo zmenky, ďalej že súd je oprávnený skúmať kauzu po indosamente, teda po prevode zmenky rubopisom, keďže v opačnom prípade by došlo k významnému oslabeniu právneho postavenia spotrebiteľa, čo by bolo v rozpore s právnou úpravou spotrebiteľského práva. Uvedenými právnymi názormi odvolacieho súdu je prvostupňový súd viazaný.

Hľadisko ochrany spotrebiteľa je prioritné i vzhľadom na upozornenia Európskej komisie na praktiky existujúce v sektore spotrebiteľských úverov so zameraním na uplatňovanie právnych predpisov o ochrane spotrebiteľa.

S poukazom na tieto skutočnosti, keďže sa spotrebiteľská právna úprava má kogentný charakter, súd ex offo skúmal podmienky vystavenia zmenky a jej prípustnosť práve vo vzťahu k spotrebiteľovi. Následne súd vyhodnotil zmluvné dojednanie, dohodu o vyplnení zmenky, za neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá ako zmluvné dojednanie vyznieva výrazne v neprospech spotrebiteľa (§ 53 ods. 4 písm. i/, k/, o/ Občianskeho zákonníka) a sleduje cieľ obísť právne predpisy týkajúce sa ochrany spotrebiteľa. Dohoda o vyplnení zmenky je v rozpore s § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzať toto ustanovenie, sú neplatné.

Keďže zmenka vychádzala z dohody o vyplnení zmenky, ktorú súd vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku upravenú v neprospech spotrebiteľa, a z tohto dôvodu ide o dojednanie neplatné, celé plnenie, ktoré navrhovateľ žiadal priznať súdom je potom v rozpore so zákonom (§ 52 ods. 2, § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka) a teda právom nedovolené, a preto súd zamietol návrh navrhovateľa v celom rozsahu.

O trovách pôvodného konania na súde prvého stupňa, o trovách odvolacieho konania ako aj o trovách konania na súde prvého stupňa, ktoré sa uskutočnilo po vrátení veci okresnému súdu, súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a odporcovi ako účastníkovi, ktorý mal vo veci úspech priznal náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie a bránenie práva proti navrhovateľovi ako účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Z dôvodu, že odporcovi žiadne trovy konania nevznikli, súd rozhodol tak, že mu náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Trenčíne v 3 vyhotoveniach.

Podľa § 42 ods. 3 O.s.p. musí byť z podaného odvolania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje a musí byť podpísané a datované. Podanie treba doložiť potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. musí obsahovať označenie rozhodnutia, proti ktorému odvolanie smeruje, v čom vidí nesprávnosť tohto rozhodnutia alebo postupu súdu a čoho sa odvolávateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené /§205a/,

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Nepodaním odvolania v zákonnej lehote sa rozhodnutie stáva právoplatným a vykonateľným.

Ak povinný dobrovoľne neplní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na exekúciu.